

GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
Departament Monitoringu Środowiska
Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu

OCENA JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH

NA PODSTAWIE WYNIKÓW REGIONALNEGO MONITORINGU
WÓD PODZIEMNYCH UZYSKANYCH W 2025 ROKU
Z TERENU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Materiał został opracowany w ramach realizacji zadań Państwowego Monitoringu Środowiska w 2025 roku w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska, Departamencie Monitoringu Środowiska, Regionalnym Wydziale Monitoringu Środowiska we Wrocławiu

ul. Chełmońskiego 14, 51-630 Wrocław
tel. (71) 327 30 49; e-mail: rwmswroclaw@gios.gov.pl

Autor: Beata Meinhardt

Współpraca:
Mirosław Sikorski
Elżbieta Banach

Świętosława Żyniewicz
Naczelnik Regionalnego Wydziału
Monitoringu Środowiska we Wrocławiu
Departament Monitoringu Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	4
2. MONITORAG OPERACYJNY STANU CHEMICZNEGO ZAGROŻONYCH JCWPD	5
3. MONITORING OPERACYJNY – AZOTANOWY	6
4. PODSUMOWANIE	7

Rysunki:

1. Mapa z lokalizacją punktów pomiarowych monitoringu regionalnego wód podziemnych na terenie zagrożonych jcwpd - województwo dolnośląskie - 2025 rok
2. Mapa z klasami jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych monitoringu regionalnego na terenie zagrożonych jcwpd - województwo dolnośląskie - 2025 rok
3. Mapa z lokalizacją punktów pomiarowych i przekroczeniami zawartości azotanów w wodach podziemnych - województwo dolnośląskie 2025 rok

Załączniki:

1. Zestawienie punktów pomiarowych monitoringu regionalnego wód podziemnych w województwie dolnośląskim objętych badaniami w 2025 roku wraz z klasyfikacją
2. Wyniki analiz fiz-chem. wód podziemnych - województwo dolnośląskie — 2025 rok (monitoring regionalny)

1. WSTĘP

Celem regionalnego monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód podziemnych na terenie województwa dolnośląskiego. Śledzenie zmian jakości wód pozwala na informowanie o zagrożeniach w skali województwa, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych. Wyniki badań i ocen wykonywanych w ramach monitoringu jakości wód podziemnych służą do optymalizacji działań związanych z ochroną i gospodarowaniem zasobami wód podziemnych, mających na celu utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wód podziemnych.

Badania wód podziemnych, wykonywane w województwie dolnośląskim w zakresie elementów fizykochemicznych w ramach monitoringu regionalnego to badania uzupełniające ocenę wykonywaną w ramach monitoringu krajowego przez PIG-PIB na zlecenie GIOŚ.

Wieloletnie badania wykonywane przez WIOŚ Wrocław, a potem GIOŚ w ramach PMŚ, dostarczają informacji niezbędnych do przeprowadzenia analizy tendencji zmian stężeń wskaźników zarówno występujących naturalnie, jak i wynikających z działalności człowieka. Badania te pozwalają na określenie stanu wód podziemnych na ujęciach wód.

Regionalny monitoring wód podziemnych realizowany był na podstawie następujących aktów prawnych:

- ustawy Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960, z późn. zm.) – art. 349 ust. 2 i 9 oraz art. 110 ust. 2 i 3 przedmiotowej ustawy,
- rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 roku w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. poz. 2148),
- rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 13 lipca 2021 roku w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. poz. 1576).

W 2025 roku w województwie dolnośląskim w zakresie monitoringu jakości wód podziemnych realizowano:

- **monitoring operacyjny:**
 - stanu chemicznego zagrożonych jednolitych części wód podziemnych,
 - azotanowy,
- **monitoring badawczy.**

Łącznie badania prowadzono w 96 punktach pomiarowych. Wyniki badań zamieszczono w załączniku nr 2.

W monitoringu operacyjnym badania prowadzono w 54 punktach pomiarowych. Wody pobierano ze studni zlokalizowanych na ujęciach wód.

Monitoring badawczy, prowadzony w 42 punktach pomiarowych na obszarach bezpośrednio zagrożonych zanieczyszczeniami przemysłowymi i komunalnymi wokół źródeł stanowiących potencjalne zagrożenie środowiska, został ujęty w odrębnym opracowaniu pt. „Ocena jakości wód podziemnych na obszarach uprzemysłowionych, narażonych na oddziaływanie punktowych źródeł zanieczyszczeń na terenie województwa dolnośląskiego w 2025 roku”.

2. MONITORING OPERACYJNY STANU CHEMICZNEGO ZAGROŻONYCH JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH

2.1. Przedmiot badań

Monitoring operacyjny wód podziemnych, obejmujący jcwpd zagrożone niespełnieniem celów środowiskowych realizowany był, podobnie jak w poprzednim roku, na jcwpd o numerach: 78, 79, 95. Na ich terenie położone są GZWP o numerach 302, 303, 314, 316, 319. Wymienione jcwpd zostały uznane za zagrożone w planie gospodarowania wodami na lata 2022-2027. Dodatkowo badaniami objęto także jcwpd o statusie niezagrożonych niespełnieniem celów środowiskowych o numerach: 80, 96, 108 – pobór próbek wody w pojedynczych punktach pomiarowych: Dziadowa Kłoda (jcwpd 96), Grabownica (jcwpd 80), Kielczyn (jcwpd 108), w których podczas analiz prowadzonych w ramach monitoringu diagnostycznego wykazano słaby stan wód podziemnych.

Dokładna lokalizacja punktów pomiarowych podana została w załączniku nr 1.

2.2. Sieć pomiarowa

Monitoring operacyjny wód podziemnych, realizowany był w 33 punktach pomiarowych, zlokalizowanych na ujęciach wód podziemnych. Lokalizację punktów zaznaczono na rysunku 1.

W większości punktów pomiarowych ujmowane były poziomy wodonośne, występujące przeważnie w obrębie czwartorzędowego piętra wodonośnego. W 94% badanych punktów występowały studnie o głębokości powyżej 30 m. Dokładne głębokości analizowanych studni podano w załączniku 1.

2.3. Zakres, częstotliwość i termin badań:

Zakres badań w monitoringu operacyjnym wód podziemnych obejmował: wskaźniki ogólne (odczyn, temperatura, przewodność elektrolityczna, tlen rozpuszczony, ogólny węgiel organiczny) i wskaźniki nieorganiczne (jon amonowy, azot amonowy, arsen, azot azotanowy, azotany, azot azotynowy, azotyny, bor, chlorki, antymon, chrom ogólny, cynk, cyjanki, fluorki, fosforany, glin, kadm, magnez, mangan, miedź, nikiel, ołów, potas, rtęć, selen, siarczany, sól, srebro, wapń, wodorowęglany, żelazo). Łącznie 36 wskaźników (załącznik nr 2).

Badania realizowano w każdym punkcie pomiarowym raz w roku w II lub III kwartale 2025 roku.

2.4. Wyniki oceny jakości wód podziemnych

Wyniki oceny jakości wód podziemnych w poszczególnych punktach pomiarowych w monitoringu operacyjnym, realizowanym w 2025 roku w województwie dolnośląskim przedstawiono w załączniku 1.

Oceny klas jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych dokonano wg rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 roku w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. poz. 2148).

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych wód podziemnych obejmuje pięć następujących klas jakości:

- klasa I – wody bardzo dobrej jakości,
- klasa II – wody dobrej jakości,

- klasa III – wody zadowalającej jakości,
- klasa IV – wody niezadowalającej jakości,
- klasa V – wody złej jakości.

Klasy jakości wód podziemnych I, II, III wskazują na dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV, V oznaczają słaby stan chemiczny.

W badanych punktach stwierdzono:

• bardzo dobrą jakość wód	(klasa I)	– 0 % punktów,
• dobrą jakość wód	(klasa II)	– 60,61 % punktów,
• zadowalającą jakość wód	(klasa III)	– 24,24 % punktów,
• niezadowalającą jakość wód	(klasa IV)	– 15,15 % punktów,
• złą jakość wód	(klasa V)	– 0 % punktów.

Wykazano przewagę wód o dobrym stanie chemicznym w klasach II i III nad wodami o słabym stanie chemicznym w klasie IV – załącznik 1. Klasy jakości wód podziemnych w poszczególnych punktach pomiarowych przedstawiono na rysunku 1.

Nie odnotowano wód charakteryzujących się bardzo dobrą jakością (klasa I) i złą jakością (klasa V).

Występowanie wód niezadowalającej jakości (klasa IV), a tym samym słaby stan chemiczny wód stwierdzono w 5 punktach pomiarowych: Były to punkty:

- Bychowo S III ze względu na stężenie jonu amonowego,
- Mazurowice - ze względu na stężenie OWO (ogólny węgiel organiczny)
- Wisznia Mała ze względu na stężenie azotanów,
- Grabownica ze względu na stężenie jonu amonowego,
- Kiełczyn - ze względu na stężenie siarczanów.

3. MONITORING OPERACYJNY – AZOTANOWY

3.1. Przedmiot badań

W 2025 roku w województwie dolnośląskim kontynuowano badania w ramach monitoringu azotanowego, na terenie byłych obszarów narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Dodatkowo badaniami objęte były punkty, analizowane w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego w latach 2016-2020, gdzie stężenie azotanów wynosiło powyżej 25 mg/l.

Rozmieszczenie punktów pomiarowych przedstawiono na rysunku 3.

3.2. Sieć pomiarowa

Punkty pomiarowe monitoringu azotanowego zlokalizowano na ujęciach wód. Badania prowadzono w 21 punktach pomiarowych zlokalizowanych na jcwpd nr: 79, 92, 93, 94, 95, 96, 108, 109 i 126. Niektóre z punktów położone były na GZWP 303, 317, 318, 319, 320, 322.

29% badanych studni to studnie płytkie o głębokości do 30 m. Informacja o punktach badanych w ramach monitoringu azotanowego znajduje się w zał. 1.

3.3. Zakres, częstotliwość i termin badań:

W monitoringu azotanowym badano wskaźniki: odczyn, temperatura, przewodność elektrolityczna, azot amonowy, jon amonowy, azot azotanowy, azotany, azot azotynowy, azoty. Badania realizowano dwa razy w roku w II i III/IV kwartale 2025 roku.

3.4. Wyniki oceny próbek wody pobranych w ramach monitoringu azotanowego

W załączniku 2 wyszczególniono zawartość azotanów w poszczególnych punktach pomiarowych badanych w 2025 roku w województwie dolnośląskim.

Lokalizację punktów pomiarowych ze wskazaniem punktów, w których zawartość azotanów była wyższa niż 50 mg/l przedstawia rysunek 3. Wartość ta została określona jako wartość graniczna dla III klasy jakości wód, będącą jednocześnie wartością progową dla dobrego stanu chemicznego wód podziemnych wg obowiązującego rozporządzenia w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych.

Stężenie azotanów w badanych 21 punktach pomiarowych kształtowało się od wartości <0,5 mg/l do 74 mg/l.

Zawartość azotanów przekroczyła 50 mg/l w punkcie Wisznia Mała i Krotoszyce w dwóch seriach pomiarowych i osiągnęła wartości dla klasy IV.

4. PODSUMOWANIE

W 2025 roku na terenie województwa dolnośląskiego prowadzono monitoring operacyjny stanu chemicznego zagrożonych JCWPd i monitoring operacyjny azotanowy wód podziemnych. Dodatkowo badaniami objęto także 3 punkty pomiarowe, leżące na obszarze jcwpd o statusie niezagrożonych niespełnieniem celów środowiskowych, gdzie podczas analiz prowadzonych w ramach monitoringu diagnostycznego wykazano słaby stan chemiczny wód podziemnych.

Badania przeprowadzone w ramach monitoringu operacyjnego wykazały przewagę wód o dobrym stanie chemicznym (84,85% punktów) nad wodami o słabym stanie chemicznym (15,15% punktów).

Występowanie wód niezadowolającej jakości stwierdzono w m. Bychowo SIII, Mazurowice, Wisznia Mała, Grabownica i Kiełczyn. Wskaźniki decydujące o takiej klasyfikacji wymieniono przy poszczególnych punktach pomiarowych w punkcie 2.4. niniejszego opracowania.

W monitoringu azotanowym w dwóch punktach (Wisznia Mała, Krotoszyce) zawartość azotanów przekroczyła 50 mg/l czyli wartość progową. Przyczyną wysokich stężeń w powyższych punktach są m.in. bliskość fermy drobiu (Wisznia Mała) oraz wylanie wód pobliskiej rzeki Kaczawy, podczas powodzi w 2024 roku (Krotoszyce).

Rys. 1. Mapa z lokalizacją punktów pomiarowych monitoringu regionalnego wód podziemnych na terenie zagrożonych jcwpd - województwo dolnośląskie - 2025 rok

35. Brzeg Głogowski
 201. Dziećsław
 203. Moskorzyn
 43. Rynarce
 50. Żabice/Rzeczycza
 2. Bychowo S III
 1202. Żmigródek
 116. Nowy Folwark
 182. Czeszów
 37. Jemielno
 177. Miechów
 178. Ryczeń
 9092. Ujeździec Wielki
 165. Borkowice
 167. Bożeń
 9107. Cesarzowice
 141. Gola
 41. Lisowice
 9111. Lusina
 9106. Łososiowice
 9110. Małowice
 373. Mazurowice
 16. Oborniki Śląskie/Goledzinów V
 17. Oborniki Śląskie/ Goledzinów VI
 40. Osiek
 9109. Pogalewo Wlk.
 9. Szczepanów
 164. Wisznia Mała
 14. Wołów/Uskorz Mały
 9108. Źródła
 9099. Dziadowa Kłoda
 9204. Grabownica
 23. Kielczyn

- punkt pomiarowy RWMS
- jcwpd niezagrożona
- jcwpd zagrożona
- granica powiatu
- granica państwa
- 41 nr ppk
- 108 nr jcwpd

Opracowanie: RWMS we Wrocławiu

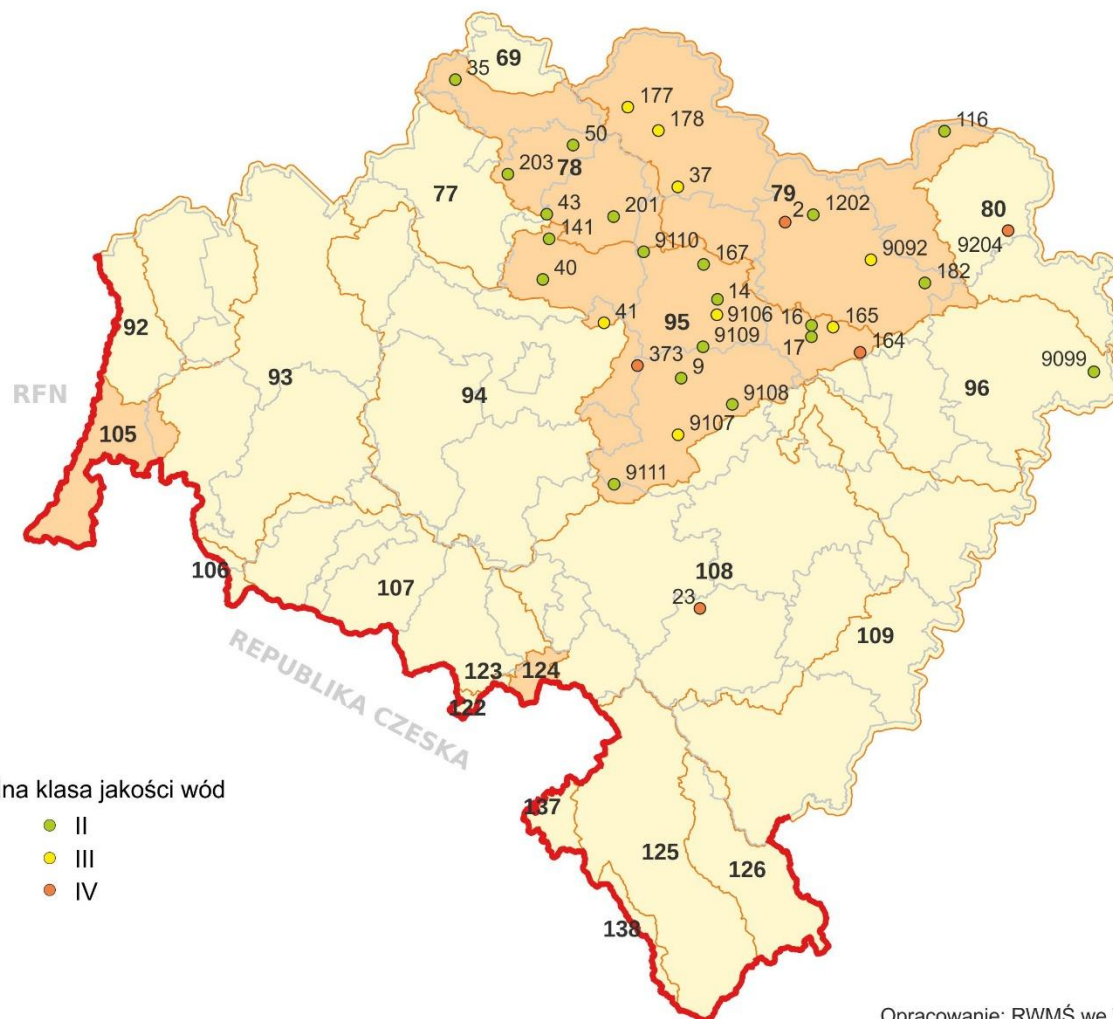
Rys. 2. Mapa z klasami jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych monitoringu regionalnego na terenie zagrożonych jcwpd – woj. dolnośląskie – 2025 rok

35. Brzeg Głogowski
 201. Dzięśław
 203. Moskorzyn
 43. Rynarce
 50. Żabice/Rzeczycza
 2. Bychowo S III
 1202. Żmigródek
 116. Nowy Folwark
 182. Czeszów
 37. Jemielno
 177. Miechów
 178. Ryczeń
 9092. Ujeździec Wielki
 165. Borkowice
 167. Bożeń
 9107. Cesarzowice
 141. Gola
 41. Lisowice
 9111. Lusina
 9106. Łososiowice
 9110. Małowice
 373. Mazurowice
 16. Oborniki Śląskie/Goledzinów V
 17. Oborniki Śląskie/ Goledzinów VI
 40. Osiek
 9109. Pogalewo Wlk.
 9. Szczepanów
 164. Wisznia Mała
 14. Wołów/Uskorz Mały
 9108. Źródła
 9099. Dziadowa Kłoda
 9204. Grabownica
 23. Kielczyn

jcwpd niezagrożona
 jcwpd zagrożona
 granica powiatu
 granica państwa
 41 nr ppk
 108 nr jcwpd

Ogólna klasa jakości wód

II
 III
 IV

Opracowanie: RWMS we Wrocławiu

Rys. 3. Mapa z lokalizacją punktów pomiarowych i przekroczeniami zawartości azotanów w wodach podziemnych - woj.dolnośląskie 2025 rok

